

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Samuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Az ezredéves kiállítás.

(Egy csüggedő nyilatkozat.)

Nagy előkészületek folynak az ezredéves kiállításra országszerte és különösen most ült a bizottságok tevékenysége nagyobb mérvet, mikor a bejelentési határidő lejárában van és nem sokára számon veszik, mily arányúnak mutatkozik az érdeklődés az országos tárlat iránt, mely a milleniumi ünnepek központja lesz.

Az ügynek ebben a stádiumában tartott ülést a f. hó 17-én, az 1896-ik évi kiállítás fő- és székvárosi bizottsága és bizony nem a legjobb benyomást teszi az a jelentés, melyet ott előterjesztettek, mert ismét és ismét az derül ki belőle, hogy éppen nem a főváros az, melynek lelkesedése példadadó lenne és hogy jobb teszi a vidék, ha úgy mint eddig, a maga fölbuzdulásából merít ösztönt a milleniumi kiállítással összekötött nemzeti föladatak támogatására.

Mert nem biztató, de talán inkább egy kicsit lehangelő az a jelentés, hogy a budapesti bizottság júniusban négyezer körlevelet küldött szét a szükséges bejelentési ívekkel együtt a túlnyomólag fővárosi iparosokhoz, melyben őket a kiállításban való részvételre fölhívta, hogy erre a fölhívásra július és augusztus hónapokban csak

igen kevés bejelentés érkezett és hogy a szeptember hó folyamán 3500 példányban kibocsátott sürgető körlevélnek sem volt nagyobb fogantja, mert a tényleges bejelentések száma még mindig jelentéktelen.

Szinte kár volt ezt a jelentést ilyen ridegen közzétenni. Jobb, ha az megmaradt volna a bizottság titkának és ha nem tudja meg az ország, hogy a fővárosi iparosok ily indolens módon késedelmeskednek a példaadásban, melyet joggal elvárhatott tőlük mindenki; hiszen ők azok, akik a kiállítást a legkevesebb áldozattal támogatják és ők azok, akik abból mégis a legnagyobb hasznot húzzák.

Természetes dolog, hogy ezzel a jelentéssel még nincs feladva semmi az ezredéves kiállítás sikeréből. Rendszerint úgy szokott történni, hogy az érdekelték nem sietnek a jelentkezésekkel és így magyarázza meg az eddigi eredménytelenséget a fő- és székvárosi bizottság is, mely a fővárosi iparosok késedelmeskedésének okait kereste és egyfelől úgy rendelkezett, hogy értekezletre hívja össze őket szakcsoportonként, de másfelől kénytelen volt sajnos konstataálni azt, hogy az iparosok általában nem elég lelkesen karolja fel a kiállítás ügyét és azért mindenestre fokozott tevékenységet kell a bizottságnak kifejtenie, hogy az ér-

deklódást minél szélesebb körökben felköltse.

Hát ez a legkevesebb is, amit meg kell tennie a fővárosi bizottságnak azzal az áldozatkészséggel szemben, melyet maga az ország tanusít és a törvényhozás és szemben azzal a valóban nagyszabású tevékenységgel, melyet kifejt az ezredéves kiállítás igazgatósága, karöltve a csoportbizottságokkal és a nagy műnek a magyar társadalom legjobb elemeiből összealkotott tényező testületeivel.

Aki ösmeri a milleniumi kiállítás hatalmas koncepcióját és impozáns keretét, a ki tudomással bír a széles alapokon tett előkészületekről, annak látnia kell, hogy ez a kiállítás egészében és minden részletében úgy van képzelve, hogy messze fölötte álljon a megelőző országos kiállításoknak és hogy méltó, kimagasló ünnepe legyen az ezeréves Magyarországnak. De éppen mert ez így van, közre kell működnie a nagyszabású keret kitöltésében minden tényezőnek és nem elég, hogy áldozatokat hoz az állam, nem elég, ha áldozatokat hoznak a vármegyei és városi törvényhatóságok, a községek és testületek, hanem áldozatot kell hoznia a társadalomnak is, főleg pedig egész képességüket, erejüket és lelkesedésüket ki kell fejtenük az ország ipari vállalatainak és iparosainak, akiknek kezébe van le-

TÁRSASÁG.

Az effendi elbeszélései.

Lindau Rezsőtől.

(Folytatás.)

13

A kartali pályaház fölötti terrasz kedvenc gyülekező helye az ottani török nőknek. Orahosszat lehet őket ott csoportokba gyülekezve, vagy magánosan szőnyegükre kuporodva látni. Fehér, piros, világoskék, illaszin és világoszöld köntösökben pompásan festenek a nyájás, vonzó tájon — miközben a sugaras eget, a viruló pázsitot, a végtelen tengert, tovasuhanó madarakat, s az érkező vagy induló vonatokat szemlélik.

Nem akarom állítani, hogy Törökországban éppen úgy kacérkodnak, mint a mívelt nyugaton. Szokásaink s erkölcsünk nem engednek meg ilyen időtöltést és erkölcsi érületünk — természetesen csak az előkelő körökről beszélek — fellázad az ilyesmi ellen. E nyilatkozatommal szeretnék egy előítéletet leküzdeni, mely Európában, Törökországot kivéve — mindenütt mélyen gyökerezett.

A mívelt nyugati államokban ugyanis

azt hiszik, hogy amit ott szerelemnek neveznek, az nálunk ismeretlen. Ez téves felfogás. A török szerelem nem hasonlatos bár a nyugati népekéhez, de lényegében még sem igen tér el attól jobban, mint teszem az angol szerelem a franciától. Török és nyugot-európai szerelem egy forrásból fakad mindenik.

Reihan ama kartali ifjak közé tartozott, akik ahányszor a kedvező időjárás lányokat és asszonyokat a terraszra csalt, ugyanott sétálgattak. S rövid néhány hét alatt bizonyos bűnös, titkos viszony fejlődött ki közte és egy fiatal leányka közt, aki rendszeren a terrazon időzött.

A leányka neve Nurhié s egy földbirtoke leánya volt, akit Reihan mindenk fölött szépnek és szeretetreméltónak talált.

Arcfátyola olyan finom és attetsző volt s olyan lazán, hanyagul fődte kedves arcát, hogy sem szép szemeit, sem üde ajkát nem takarta el s ha Nurhié a legkisebb mozdulatot téve, fejét kissé felemelte: rózsás, kerekformájú álla és karcsú, hófehér nyaka tűnt elő. A falvak és kis városok lányai és asszonyai ugyanis csak hanyagul teljesítik a rút bizánci divatot, mely azt parancsolja,

hogy arcukat mélyen elrejték a fátyol alá s melynek a konstantinápolyi nők engedelmekedni tartoznak.

Hogyan ismerkedtek meg egymással Reihan és Nurhié, hogyan voltak képesek kölcsönösen szerelmet vallani és a leányka anyjának éber figyelmét kijátszani, aki gyermekét mindég kísérte: ez az ő titkuk maradt. De a szerelmesek ezenközben bizonyára nem ütköztek valami nagy akadályba. Minden török ifjú módját képes ejteni annak, hogy egy leányka kezébe levelet játsszon és ha a leány szövetségesévé válik, kettejük közt hamarosan élénk levélváltás fejlődik, melyet a kényszerű titokzatosság csak vonzóbbá, kíváncsabbá tesz.

Kartal vasúton egy órányira esik Konstantinápolytól. Reihan rendszeresen s nem nagy időközökben látogatott be hozzá. Rövid idő múlva észrevettem, hogy valami változáson ment keresztül. Egyenletes vig kedélyt, melyben addig annyi gyönyörűségem telt, elvesztette.

Csendes, magába zárkózott lón, álmódzott és egészségi állapota is szemlátomást rosszabbodott . . .

Hamarosan tisztában voltam vele, hogy

téve az ezredéves kiállítás tulajdonképeni sikere.

Bármit tesznek is e szerint az intézők, nem érhetnek teljes célt, ha igaz és ha igaz marad, hogy az iparosság általában nem elég lelkesen karolja fel a kiállítás ügyét. Ez hát nem szabad, hogy igaz legyen és legkevésbé szabad, hogy ez az ítélet találjon Budapest iparosaira, akik már most, két esztendővel a megnyitás előtt szedik a kiállítás hasznát, mert a főváros nagy készülődéseiből, a szorgos építkezésekből, stb. reájuk hárul a legtöbb előny. Éppen a főváros iparosait illeti ennek folytán az a kötelesség, hogy a lelkesedésben, a fölbuzdulásban elől járjanak és követőikké tegyék a vidék iparosait, akikre kétségtelenül több költsékezéssel és kisebb haszonnal jár a kiállításon való részvétel, de akik azért nem akarnak és nem fognak kitérni a maguk hazafias kötelessége elől, mikor arról van szó, hogy az ország haladását mutassák be a világnak.

Nem lehet tagadni, hogy iparosaink itt a vidéken súlyos viszonyok között élnek és hogy a kiállítás ügyét intéző testületeknek nehéz munkájuk van, mikor őket egy költséggel járó vállalkozásra sorakoztatják. De még ily viszonyok között sem történt meg az ország egyetlen kerületi bizottságánál sem, hogy olyan csüggedt nyilatkozatot tettek volna, mint éppen Budapesten és nem is kívánatos, hogy az ilyen nyilatkozatok ismétlődjenek, mert ez kockáztatná a kiállítás teljes sikerét, melyről pedig nem lehet és nem szabad lemondani.

Vége is, ha annyira jutna a dolog, hogy a főváros iparosai vidéki társaiktól várnák a buzdító példát, a mi derék vidéki mestereink nem fognak késni, hogy tényekkel cáfolják meg azt a jogosulatlan lemondást, mintha az iparosság általában nem

lány van a játékban és atyai jóindulattal szólitottam fel Reihant, hogy legyen hozzám teljes bizalommal.

Megeselekedte. Akadozva és zavartan vallotta meg Nürhié iránt érzett mély szerelmét és könyörgött: kérjem meg számára a kezét.

— Szereted a leányt? kérdeztem.

— Úgy, hogy nem szeretnék és nem is tudnék nála nélkül élni.

— És Nürhié?

Habózott s azután felelt:

— Azt hiszem, szeret.

— Hiszed? . . . Tudod-e?

— Ezt meg fogom neked írni, ahogy Kartalba visszatérem.

Gondolkozva tekintettem reá. Arca hirtelen leirhatatlanul bánatos kifejezést öltött.

— Tudom, mire gondolsz; tört ki végre beléle bánatosan.

— Nos? kérdeztem.

Gyors, szenvedélyes mozdulattal nyujtotta felém a két kezét:

— Sötét színdiek, ugy-e! kiáltá és könyei sűrűn omlottak. Oh, én szerencsétlen! én boldogtalan!

(Folyt. köv.)

elég lelkesen karolná föl a kiállítás ügyét.

E részben pedig a szentesi helyi bizottságtól is elvárjuk, hogy feladatát a lehető legteljesebben sikerrel oldja meg s hogy — lejárván a közelben a bejelentési határidő, a kerületi bizottsághoz beterveztendő jelentésében kimerítő, tiszta képtől adja úgy itteni egész működésének, valamint e működése eredményének is, melyről — elég sajnos — eddig a helyi sajtó semmi értesülést nem nyert, — hogy ma még megközelítően se tudjuk: miben nyilatkozik hát meg a helyi bizottság munkássága és mi eredménnyel járt az?

Mindössze annyit tudunk, hogy ez a helyi bizottság talán tartott 1 ülést s hogy a bejelentési ívek szétküldettek, ezek közül néhány talán vissza is érkezett és Szegedre expediatott.

De ez edes kevés s épp ezért sürgetjük, hogy a helyi bizottság mielőbb összehívattván, az eddigi eredmény vele közöltessék.

A vendéglépités kisértete. A napokban Szentes város képviselőtestületének néhány tekintélyes tagja — megmondhatjuk, hogy az ellenpárthoz tartozók — kereste meg szerkesztőségünket a kérdéssel: vajon mi lesz már a város tulajdonát képező vendéglépitéssel? miért nem adják már azt ki újból bérbe? s talán ismételni akarják a két év óta folyó játékot, hogy ismét az utolsó pillanatban s ismét csak egy évre adják azt ki — mindenféle ürügyek okán?

Mi már érintettük ezt a kérdést s az alkalomból elmondottuk róla a nézetünket is; most pedig egy rövidke hirt találunk a Szentesi Lap f. évi 138. számában, mely arról szól, hogy a városi vendéglépités levő Pollak-féle ház telkén az örökösök az épületet alaposan renoválni s a mai kor igényeinek megfelelő szállodává és kávéházzá szándékoznak átalakítani. Itt volna tehát az ideje — úgymond az újdonságíró — hogy a város szállodaépítésre határozza el magát, mert nem lehetetlen, hogy néhány hó múlva magánvállalkozórontja meg a város tervét, ha ez is szállodaépítéshez fog.

Mégis csak különös és fölöttébb gyanús dolog is, hogy szinte rendszeres időközökben felbukkan nálunk a vendéglépités kísérlete és eféle ijesztgetésekkel, rémlátásokkal igyekeznek a városi képviselőtestületet a szállóépítésbe belecivalni, amilyen az is, hogy milyen rettenetes baj lesz az, ha a Pollak-ház telkén valaki más vendéglőt épít a város nyakára.

Szükséges-e nálunk egy új városi vendéglépitése vagy nem? — e fölött tünémenyesen sokat vitakoztunk már lapokban és közgyűlésen, de a fogas kérdés mindmáig cidoöntetlen.

Mi magunk — nem tagadjuk — a mellett voltunk, hogy erre semmi szükség nincsen, vagy ha van is: Szentes mai pénzügyi helyzete mellett és a városházépítés kérdésének megoldatlan stádiumában erre gondolnunk sem szabad ez időtt.

Hogy most újból felütötte a fejét a vendéglépités kisértete, amiből egész bizonyossággal merjük levonni a végkövetkeztetést, miszerint a dolog ismét a meglevő vendéglépités épületnek — építkezés ürügye alatt — csupán

egy évre való újabb bérbeadásának indítványozásához fog kilyukadni, — újból kénytelenek vagyunk mi is kissé taglalni ezt a kérdést.

A vendéglépités, a mai állapotban, eddig is meghozta — ily silány értékesítés mellett — vagy 120.000 ft tőkének tisztességes évi kamatát.

Ha újra nem építjük is fel egészen ezt a meglevő épületet, csupán atalakitjuk magas földszintre — a Haris-ház építési költségét véve alapul, — ez alig fog 25—26 ezer ft-nál többé kerülni s az bizonyos, hogy ekkor ez a vendéglépités, mely a mai haszonbér mellett mintegy 120.000 ft tőkét képvisel, akkor tőkeértékben 14500—150000 ft-ot fog ugyan képviselni, de a valóságban, jövedelmezőségét véve a számitás alapjául, — bevélet az átalakitott épületért a város könyvvizsgálattal 200000 ft tőkének megfelelő évi jövedelmet, tehát mintegy 8000—9000 ft-ot is.

Es milyenek lesznek az esélyek egy alapjában újból építendő szállodával szemben?

A város elpusztit a lerombolással egy-egy 120 ezer ft értéket képező objektumot, s mintegy 130.000—140.000 ft költséggel építvén fel annak a helyén egy új szállodat: ezért sem fog soha magasabb bérösszeget elérni, évi 9000 ft-nál.

Es ugyan megakadályoztuk-e ezzel, hogy magánvállalkozó ma, vagy öt, vagy mondjuk 10 év múltán nem épít Szentesen szintén szállodat, mely a város tulajdonának mindenesetre konkurrens lesz és ezt értékében, jövedelmezőségében csökkentti?

Aki azt meri állítani, hogy igenis, megakadályozzuk, — az nem mond valót, mert ezt megakadályozni ma sincsen módunkban s nem is lesz sohasem. Az illetén monopóliumok ideje lejárt s ha a városnak tényleg nem volna birtokában ma a multból egy vendéglépités: nagyon rossz tanácsadója volna az, aki indítványba tenné, hogy tökébefektetésül építsen ilyent.

Persze, a meglevőt meg elpusztítani kár s mert a vendéglépités megvan, bérbe kell azt adni mielőbb 3 évre, azon szerződéses kötéssel, hogy a városnak joga van a három év alatt a szükséges renovációkat eszközölni, melyek részlegesen keresztülvendők. A vendéglépités kísérletét meg pusztítsuk ki már végre egyszer mindenkorra a helyi közéletből.

Szegényedünk.

Szomorú nóta az, mely általános ciszegényedésünkről panaszodik. A kereskedők arról panaszkodnak, hogy az üzlet pang s nem lehet boldogulni.

Az iparos azt mondja, hogy nem képes versenyezni a külföldi iparral, a honi ipart pedig nem pártolják; hiába egyesül ö versenyes ellen; megelégednek, ha úgy ahogy megélhetne, nem kivánna ő többet. S ez különösen a kisiparosra nézve áll.

Panaszkodik a gazda a nagy adó miatt; azt mondja, hogy nem képes immár annyit termelni, hogy családját is fenttarthassa, befektetéseket is tellesen, adósságot is törlesztészen s azonfelül előre nem látott cseményekre is takarított s az adót fizesse, mely önsúlylál nehezedik reaja.

S ezek nyomán kórusban panaszodik azért egy egész csoport más foglalkozásbeli ember, a ki fizetéséből él.

Panaszkodik, hogy minden drága, hogy fizetés a becsületesség megélhetését neki és családjának nem biztosítja, hogy nemcsak drága minden, de rossz is, hogy a modern készítmények mind rövid tartalmuak, hogy a megélhetés gondolai tönkreteszik.

Van-e valami igazság ezekben a panaszokban s valóban oly mérveket ölt-e az elszegényedés?

E kérdésre nem olyan könnyű felelni, mint első pillanatra látszik. Ehhez gazdasági viszonyaink alapos tanulmánya szükséges. De bár egyrészt nagy pesszimizmusra vallana az, ha e panaszokat egész terjedelmökben igazaknak vallónak, bizony másrészt nagy optimizmus kell hozzá, ha valaki állapotainkat rózsás színben akarná feltüntetni. Mert ha elszegényedésünk nem is öltött még oly nagy mérveket, mint sokan szeretnék elhítni, bizony vagyonosságunkra sem lehetne magasztaló ódát zengeni.

Kereskedő, iparos, gazda s a többiek panaszában van valami igazság; mert állami életünk s fenmaradásának biztosítékai oly áldozatokat követelnek mai napság minden honpolgártól, a melyek az európai konstelláció következtében nem, hogy csökkennének, hanem biztosan gyarapodni is fognak. A béke fentartása a legnagyobb erőmegfeszítésekre készíti a kormányokat s a népeket; és a követelt pénz és véráldozat kétségtelenül oly magas fokot ért el, mely a népek crejét jórészt leköti.

Ez a körülmény az egyesek megélhetését is nehezebbé teszi és súlyosabb a létért való küzdelmet.

S ennek ellensúlyozására csak egy mód van: a legszélsőbb egyéni takarékoság. A polgárosodás előrehaladásával a luxus is nagy kiterjedést öltött, a különben egyszerű életmódú emberek igényei is nagyobbak lettek. Néléz ma már különbséget tenni a között, a mi valóban szükséges és hasznos s a mi könnyen nélkülözhető, t. i. csak képzelt szükségét tesz.

A nemzet legnagyobb elismerésére és hálijára volna méltó az, aki józan takarékoságot tudna a nép kebelében meghonosítani s a fényűzés ördögét képes volna száműzni mindenünne, ahol már befészkelte magát, alapját rakva le a családok boldogtalanságának.

Hogy a nemzet megfelelően azon nagymértékű követelményeknek, melyekkel a haza az állam fentartása érdekében eléje járul, ahoz szükséges, hogy minden család a maga körében emeljen oltárt a takarékoságnak s a fényűzést, a felesleges kiadást, mely romboló hatással pusztítja a vagyonosodást s a vele járó szellemi, erkölcsi és anyagi boldogtalanságot, kerülje.

Hogy még azért mindig maradnak és lesznek olyanok, akik a legszükségesebb költéséget sem képesek fedezni, a kiknek körében a szegénység és a nyomorúság út tanyát s a kik rászorulnak majd vagyonosabb és jobb helyzetű embertársaik segélyezésére, — fájdalom — igaz. De az általános segély-akció is nagyobb erővel és képességgel működhetik a nyomor enyhítésén, ha mindegyik csak addig fog nyújtózni, a meddig a takarékos ér.

Azért: takarékoskodik mindenek előtt, mert csak így szabadulhatunk meg anyagi bajainktól.

Sz. L.

Ujdonságok.

Szentes, 1894. november 22.

— **Személyi hír.** V a d n a y A n d o r dr. főispán, aki a f. hó 19-én haza érkezett, a mai nap folyamán, egy-két napi tartózkodásra Budapestre utazik.

— **Pályázat a városnál.** A Szentes városnál újonnan rendszeresített rendőr-alkapitányi állásra, melyet ez idő szerint K á l ó alkaptány ideiglenesen tölt be, Csongrádvarmegye alispánja, mint a tisztújító szék elnöke, meghirdette a pályázatot. A pályázati kérvények, az alispáni iktatóban, a f. é. december hó 7-ig nyújtandók be. A pályázat egyéb feltételeit lapunk mai számának crrevonatkozó hirdetményében találják az érdeklődők.

— **Fegyelmi ülés.** Csongrádvarmegye fegyelmi választmánya a f. hó 26-án ülést tart több fegyelmi ügy elintézésére véget. Különös érdeket ad a választmány ez ülésének az a körülmény, hogy ekkor kerül újabb elintézésre a Döme-féle sikkasztásból folyó fegyelmi ügyek özöne is s így a sikkasztás 10 éves fordulójára végre eljutunk oda, hogy első fokúlag elbirálatik Szentes város e részegreségi szennye, mely már annyi fejtörést okozott az illetékes hatóságoknak.

— **Kinevezés.** A szentesi polgári leányiskola tanárát, L i n c e n b o l d Ferencet, a közoktatásügyi miniszter a hononnai állami polgári iskolához nevezte ki — egyelőre segéd-tanárnak. A nevezett tanár azonban — mint értesülünk — ma már nem hajlandó a jelenlegi állását a hononnaival felcserélni és így nálunk marad.

— **A szegvári lopás.** Hirt adtunk már róla lapunk legutóbbi számában, hogy Szegvár község közpénztárát 2125 frtig olyan csudálatos módon lopták meg, hogy a tűzmentes pénztárszekrényen a külső erőszak legkisebb jele sem tetszik ki s a szekrény ajtaját nyitva találták. Már akkor kifejeztük azt a gyanúnkat, hogy ezt a tolvajlást csak a helyi viszonyokkal jól ismerősek követhették el s vagy azért, mert a pénztári tisztség gondatlanságából nyitva felelte a pénztári szekrény ajtaját, vagy hogy a tolvajok alkulesal dolgoztak. Úgy látszik, ez a gyanúnk alaposra fog válni, mert — mint értesülünk — a kasszalopás gyanújában eddig 3 egyént tartóztattak le s ezek közt a község dobosát és egy szolgáját is, — utóbbit azért, mert kötelessége volt volna, a pénztárhelyiségnél éjjeli őrszolgálatot teljesíteni, amit azonban nem cselekedett meg. C s a t ó Zsigmond dr. alispán a maga részéről, — mint értesülünk — nyomban, ahogy a pénztárlopás hírére vette, felfüggesztette állásától Szegvár község közpénztárosát és ellenőrt s a fegyelmi vizsgálatot e két köztisztviselő ellen elrendelte.

— **Trachomások gyógykezélése.** A trachoma szembajban szenvedők, legújabbán a f. hó 25-én vasárnap délelőtt 9 órára vannak beidézve a városi kórházba, szemvizsgálatra és gyógykezelésre. A gyógykezelés teljesen díjtalan és így annál inkább kell a hatóságoknak szigorúan ügyelni arra, hogy senki ily szembeteg magát a vizsgálat és gyógyíttatás előtt el ne vonja, mert ha csak néhány maradt volna is el trachomás, ez a gyógykezelés minden fárastól munkáját illuzóriussá tenné, amennyiben néhány ilyen beteg is elég, hogy százakat fertőztesen meg újabbán a veszedelmes bajjal.

— **Rágalmazott közgyám.** I f j. M á t é Imre esongrádi lakos, a község háznál összegyűlt ügyes bajos csongrádiak előtt azt állította, hogy L i p o v s z k y András közgyám, a leánya részére kiutalt kamatokból 10 frtot eliskasztott. Lipovszky nyilvános rágalmazás miatt panaszt emelt ifj. Máthé Imre ellen, akit a szegedi kir. törvényszék 100 frt. fő-és 50 frt. mellékbüntetésre ítelt. A vádlott, az ügyész és a panaszos az ítéletben megnyugodtak.

— **Eljegyzés** Szentes város fiatal közpénztárosa, P a p p László, a napokban tartotta eljegyzését C s ú c s Emma kisasszonnyal, C s ú c s János helybeli földbirtokos szeretetreméltó, kedves leányával.

— **Meggátolt serteslopás.** Mindenféle garázda tolvajnép kezdi bátorlanná tenni külhatárunkat. A tél és az inséges esztendő — úgy tetszik — tömegesen támaszja fel az ügyeskezőket és a betörők hadát s alig múlik el nap valami tolvajlás, vagy ehhez

fogható kísérlet nélkül. A f. hó 20-án éjjel P i n t é r Sándor szentesi gazdaember nagytölkei tanyáját tiszteiték meg a jómadarak magas látogatásukkal. Két-három izromban is nekifogtak a tanyai sertesől hátuljának a kibontásához, nyilván a bentlelvő hizókat akarván elhajtani, de az éber tanyaőröz ebek mindannyiszor megorrontatták a gonosz praktikát s vakkantásukkal felköltötték a tanyabéliek figyelmét, akik végre elriasztották az ismeretlen betörőket. P i n t é r Sándor az eszeről feljelentést tett a rendőrségnél, mely ez ügyben a nyomozást haladéktalanul megindította.

— **Katalin-bál.** Az iparos-ifjak önképzőköreik f. hó 24-iki Katalin-bálja, melyet a Kassaszálló nagytermében rendeznek, az előjelek és a közönség körében észlelhető érdeklődés után itélve, egyike lesz a legsikeresebb táncmultságoknak. A rendezőség mindentesz ez érdekében és tekintve, hogy az iparos-ifjak vigalmait az ott uralkodó fesztelen jókedv tüngett mindenkor ki, biztosan számítanak rá, hogy a szombati multság méltán fog jó siker dolgában, az egylet előző ilyenülmű fogalmihoz sorakozni.

— **Tyúktolvajok.** P a t a k i József panaszott tett a rendőrségnél, hogy királysági tanyájáról, rövid idő alatt mintegy 40 frt értékű szárnyas jószágot lopkodtak el ismeretlen tettesek. A rendőség a csendőrsőrt kereste meg a tyúktolvajok kinyomozására iránt.

— **Vásár.** Jászberényben a f. évi december hó 8-án és 9-én lesz az idei téli országos vásár megtartva.

— **Bitang jószág.** A Szentes városi bitangakolban egy drb. juh, Szelevény község bitangakolban pedig egy drb. sárga kanca lo van bitangásban. A magukat igazolni tudó jogos tulajdonosok jószágukat a jelzett helyeken átvehetik.

* **Érdekes** H e c k s c h e r József hamburgi bankárnak lapunk mai számának hirdetési rovatában levő s z e r e n c s e j e l e n t é s e. E bankház az itt és a vidéken történt pénzyeremények pontos és szigorú titoktartás mellett eszközölt kiűzetésével olyan jó hírnévre tett szert, hogy már ezért is felhívhatjuk e helyen a közönség figyelmét a mai hirdetésére.

Selyem hamisítvány.

Egészünk el egy mintát a venni szándékoló fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kiálszik; maga után csekély világos barna lamut hagyva; addig a hamisított selyem (mely zsíros színezőszalonnával lesz és könnyen török) lassan tovább ég (mint ahogy rostszálai a fest anyagból telítettlen tovább izannak) és sőtöbbször barna lamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak megpöföli. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Heubeberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyem-gyára Zürichben. házhoz szállítva, postabér és vámentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Svájca címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 5

Irodalom.

A **„Vasárnapi Ujság”** november 18-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: **„Az angol miniszterelnök és a felsőház”** (Roseberry lord, angol miniszterelnök arcképevel). — **„Apám háza.”** Medgyaszay Vince költeménye. — **„Komédiás gyermekek iskolája.”** Parisi életkép. — **„A censor úr.”** Orosz életkép. Tolstoj Leo után oroszból. — **„A New York palota és kávéháza.”** (Képekkel). — **„Képek a felkelő nap országából.”** Naplótöredékek. Irta Reményi Ferenc cs. és kir. sorhajó-zászlós. — **„Osz végén.”** Rajz. Irta Szivos Béla. — **„A Nemzeti Szalon”** kiállításából. (Neográdi, Kimnach, Szobonya, Telegdy festményeinek másolatával). — **„Justh Zsigmond.”** (Arcképpel). — **„Forrangások Madagaszkárbán.”** (Madagaszkári királynő és férje, a miniszterelnök arcképevel, s képekkel Antananarivoból, Ma-

dagaszkar fővárosából.) — »Safe deposits.«
tűz- és betörésmentes pancélszekrények bé-
rbeadása a bérlő saját zára alatt a pesti ma-
gyar kereskedelmi bankban. (Képekkel.) —
Irodalom és művészet, Közintézetek és egy-
letek, Sakkjáték. Képtalány, Egyveleg, stb.
rendes heti rovatok.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára
negyedévre 2 frt, a »Politikai-Ujdonságok«-
kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Fran-
klin Társulat kiadóhivatalában. (Budapest e-
gyetem-utca, 4. szám.) Ugyanígy megrendel-
hető a »Képes néplap« a legolcsóbb újság
a magyar nép számára, félévre csak 1 frt
20 kr.

Csongrádvármegye alispánjától.

11193/1894. sz. alisp.

Pályázati hirdetés.

Szentes rendezett tanácsú városnál
rendszeresített, évi 1000 frt fizetéssel
javadalmazott rendőralkapitányi állásra
ezennel pályázatot hirdetek s felhívom
mindazokat, kik ezen tisztii állást el-
nyerni kívánják, hogy képesítettségük
és erkölcsi magaviseletüket igazolják
okmányokkal kellően felszerelt pályá-
zati kérvényeiket hozzám f. évi decem-
ber hó 7-ik napjának d. u. 5 órájáig
nyujtsák be.

A város szervezési szabályzatának
126. § a II. b. akképen rendelkezik,
hogy »a rendőralkapitánynak képzett
csendőrtisztnek, vagy katonatisztileg
kiképzett egyénnek kell lennie s kizá-
rólag rendőrségi teendőket teljesít.«

Szentes, 1894. nov. 17-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

3—1

Hirdetés.

Közados Erdélyi Ödön szentesi lakos
csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 1—381.
tételi alatt felvett, 9337 frt 72 kr-ra becsült,
a közados volt üzleti helyiségében lévő ösz-
szes rőfös-árúk, és bolti felszerelések, a csőd-
választmány határozatahoz képest, egy tö-
megben ajánlati verseny útján értékesíttetnek.

Az erre vonatkozó zárt ajánlatok, be-
zárólag a folyó 1894 évi dec. 1-ig, alólirt
csődtömeggondnokhoz nyujtandók be.

Az ajánlathoz a leltári becsérték 10%
— a, vagyis 933 frt készpénzben vagy ova-
dekképes érték papírban banatpénz gyanánt
melléklendő.

A beérkezett ajánlatok a folyó 1894
évi dec. 1-én d. u. 5 órakor fognak az alólirt
csődtömeggondnok ügyvédi irodájában
tartandó csődválasztmányi ülésen felbontatni,
azok elfogadása, vagy nem fogadása felett,
a választmány által azonnal fog határozat
hozatni.

Az ajánlat elfogadása esetén az elfoga-
dott vételár, az ajánlattevő által, az alólirt
csődtömeggondnok kezéhez készpénzben ha-
ladékalanul kifizetendő, a vételár kifizetése
után pedig, a raktár azonnal átveendő és
kiürítendő.

A választmány az árúk minősége vagy
mennyisége iránt szavatosságot nem vállal,
a beérkezett ajánlatok közül szabadon vá-
laszt, a mennyiben a felajánlott vételárakat
megfelelőnek nem találja, — azok bármelyi-
két mellőzheti.

A csődleltár az alólirt csődtömeggond-
noknál, az árúraktár pedig, az ő közbejöttje
mellett, bármikor megtekinthető.

Kelt Szentesen, 1894. november 12.

3—3

Dr. Csató Kálmán,
ügyvéd, csődtömeggondnok.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde, (november 20)

A külföldön ma szilárdabb irányzat lé-
pett előtérbe és a new-yorki zárlat 3/4 cent,
a berlini pedig 1/2 márká javulást mutatott.
Ennek hatása alatt az irányzat piacunkon
is kedvező volt és a gabonafajok a beállott
élénkebb keresletre javítottak árukat. A figye-
lem főleg búzára és tengerire irányult és a
forgalom is ezekben volt a legélénkebb.
Búza 3 krral, rozs 2 krral, tengeri 3 krral
és zab 1 krral javította árárt. A délutáni töz-
sden az üzlet irányzata nem változott, a for-
galm korlátokba követeztében az árak-
ban mégis inkább állandóság nyilvánult. Ki-

sebb kereslet csak tengeriben mutatkozott,
melynek ára 2 krral emelkedett. A készáru-
piacon búzában kedvező volt az irányzat és
a kinalat gyenge; a vételkedv, dacára, hogy
a vásárlásban csak néhány malom vett részt,
szintén javult némileg. A forgalom 16,000
mm. volt, mely teljes napi áron kelt el. A
többi gabonafajokban csendes volt az üzlet
és az árak változatlanok.

Elatott 9900 mm. búza, különböző
súly és faj szerint 6 frt 65 — 6 frt 85 kr.

Kukorica 600 mm. 5 frt 58 kr.

Arpa mm. 5 frt 30 — 5 frt 35 krig.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

4143.

1894. Ikt.

Hirdetés.

A szentesi kir. járásbíróóság mint
telekkönyvi hatóság részéről közze
tétetik; miszerint a szentes-hódmező-
vásárhelyi h. é. vasút számára az
alább megnevezett határokon kisajá-
tított területről elkészített összeírás,
térkép, egyedi kimutatás hitelesítésére
a helyszínére a következő határnapok
tűznetek ki, úgymint:

Szentes községre nézve 1894.
december hó 3-án reggel 9 óra: Szen-
tési állomás.

Szegvár községre nézve ugyan-
aznap délelőtt 11 óra: szegvári állomás.

Mindszent községre nézve 1894.
évi december 4-én reggel 9 óra:
mindszenti állomás.

Az érdekeltek felhivatnak, misze-
rint netaláni észrevételeiket a fennebbi
határnapon a bizottság előtt előter-
jesszék, különben a kisajátítás és a
felvett térkép, úgy a feljegyzett
szolgalmak s jogosultságok iránti kifog-
ásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok,
akik a fennebbi határokon a szentes-
hódmezővásárhelyi h. é. vasút szá-
mára kisajátított területekért járó és
egyedi kimutatásban kitett kártalanítási
összeg mennyiségére nézve ellen-
vetéseket tenni akarnak, vagy ezen
összegre bármilyen cím alatt igényt tartan-
ak: ezeket 1894. évi december hó
10-ig ezen telekkönyvi hatóságnál an-
nál bizonyosabban bejelentésük, mint-
hogy a később jelentkezők észrevé-
teleire s igényeire semmi tekintet nem
létén, a kisajátítási és kártalanítási
összeg annak és azon mennyiségben
fog kiadni, akinek nevére és amely
összeggel az az egyedi kimutatásban
kisszavétel, a bekebelezett vagy fe-
lülkebelezett tételek pedig ezentúl a
kisajátított területről hivatalból lefog-
nak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi
kimutatás a telek hivatalban bete-
kinthetők.

Szentesen, a kir. jbiróság mint
tkvi hatóságnál 1894. okt. 25-én.

2—1 KATKICS, kir. aljbiró.

Főnyeremény

esetleg
500.000 márká.

SZERENCSE-JELENTÉS.

A nyereményekért
az állam
kezkesedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás
nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

10 millió 868,900 márkát multhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénz-sorsolás nyereményei, melyben tervszerűen csak 110,000 sorsjegy
foglaltatik, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márká.

Prémia	200,000 márká	46 nyeremény . . .	5000 márká
1 nyeremény . . .	200,000 márká	106 »	3000 »
1 »	100,000 »	206 »	2000 »
2 »	75,000 »	752 »	1000 »
1 »	70,000 »	1320 »	400 »
1 »	65,000 »	20 »	300 »
1 »	60,000 »	130 »	200 és 150 »
1 »	55,000 »	38945 »	155 »
2 »	50,000 »	6994 »	134, 100 és 98 »
1 »	40,000 »	6846 »	69, 42 és 20 »
3 »	20,000 »		
21 »	10,000 »		
		összesen: 55,400 nyeremény,	

mely rövid néhány hónap alatt, 7 osztályban eldőli.

Az első osztályú főnyeremény 50,000 márká, mely a második osztályban 55,000 márká, a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000 a hatodikban 75,000, a hetedikben 80,000 márkára növekszik és így a 300,000 márkás prémiával 500,000 márká lehet.

Ezen nyeremény sorsolására, mely hivatalosan **f. évi dec. 13-ára** van megállapítva:
egy egész eredeti sorsjegy ára csak **3 frt 50 kr.**

egy fél » . . . . . » **1 » 75 »**

egy negyed » . . . . . » **— » 90 »**

A megtörtént hízás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm
a hivatalos sorsolási jegyzéket.

Sorsolási tervet az államcímrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztá-
sok mind a hét osztályra megtudhatók, előre küldök díjtalanul.

A nyereménypénzek kifizetése és szátküldése közvetlenül tőlem történik az érdekeltek-
hez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések postautalvánnyal vagy levélben kéretnek.

Megbizásokkal a küszöbön álló pénz-sorsolására tehát azonnal, de legkésőbb

f. évi december 13-ig kiki bizalommal forduljon:

HECKSCHER JÓZSEF Bank- és pénzváltó üzletéhez, **Hamburgban.**